

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawie 4A

00-503 WARSZAWA

SEKRETARIAT: 628-37-04; 29-35-69

ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 628-90-17; 693-58-44 fax 29-40-89

BS/263/27/92

**PO WYROKU TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO
- OPINIA PUBLICZNA O REWALORYZACJI PŁAC
PRACOWNIKÓW SFERY BUDŻETOWEJ**

W opracowaniu przedstawiono wstępne
wyniki dwóch pytań sondażu "Aktualne"
problemy i wydarzenia" (25) zrealizowa-
nego w dniach 1-3 maja 1992 r. (N=1191)

Warszawa, maj 1992 r.

Sejm znajduje się w przededniu podjęcia trudnej decyzji w sprawie rewaloryzacji plac pracowników tzw. sfery budżetowej. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że wcześniejsze zamrożenie rewaloryzacji było sprzeczne z prawem. Rząd natomiast twierdzi, iż wykonanie postanowień Trybunału doprowadzi do upadku finansów państwa. W tej skomplikowanej sytuacji CBOS zbadał opinie społeczeństwa dotyczące tej kwestii¹.

Jest oczywiste, że zdecydowana większość respondentów nie zna w stopniu wystarczającym całej złożoności tej problematyki. Uzyskanych w badaniu wyników nie można zatem traktować jak wypowiedzi "sędziów kompetentnych", a jedynie jako próbę przedstawienia odczuć społeczeństwa, odczuć nie popartych głęboką znajomością tematu.

Odpowiadając na pytanie: "Czym, Pana(i) zdaniem, powinien przede wszystkim kierować się Sejm podejmując decyzję w tej sprawie?" - większość ankietowanych (65%) wybrała odpowiedź: "zasadą, że państwo w każdych okolicznościach musi przestrzegać prawa i wywiązywać się z zobowiązań wobec obywateli". Druga z zaproponowanych odpowiedzi: "złym stanem finansów państwa i niebezpieczeństwem wzrostu inflacji" uzyskała jedynie 17% wskazań. Nie potrafiło zająć stanowiska w tej sprawie 16% respondentów.

To dość silne preferowanie uznania roszczeń pracowników sfery budżetowej znalazło potwierdzenie w kolejnym pytaniu. Blisko połowa ankietowanych (47%) wyraziła przekonanie, że pracownikom tym należy

¹ "Aktualne problemy i wydarzenia" (25), sondaż zrealizowany w dniach 1-3 maja 1992 r. na 1191-osobowej reprezentatywnej ogólnopolskiej próbie losowej ogółu dorosłej ludności. W komunikacie przedstawiono wstępne wyniki badania, bez prezentacji różnicowań socjodemograficznych oraz związków z innymi pytaniami.

wyrównać straty, wypłacając pieniądze. Rozwiązanie kompromisowe - wyrównanie strat w inny sposób, np. przez rozdzielenie obligacji państwowych, wybrało 28%, a za nie wyrównywaniem strat w żaden sposób opowiedziało się 10%. Nie miało zdania na ten temat 16% ankietowanych.

Szerokie poparcie dla zasady, że państwo powinno w każdych okolicznościach przestrzegać prawa i swoich zobowiązań wobec obywateli zdaje się wynikać w tym przypadku z dwu kwestii: akceptacji praworządności oraz z przekonania, że jest to zgodne z materialnym interesem wielu ludzi.

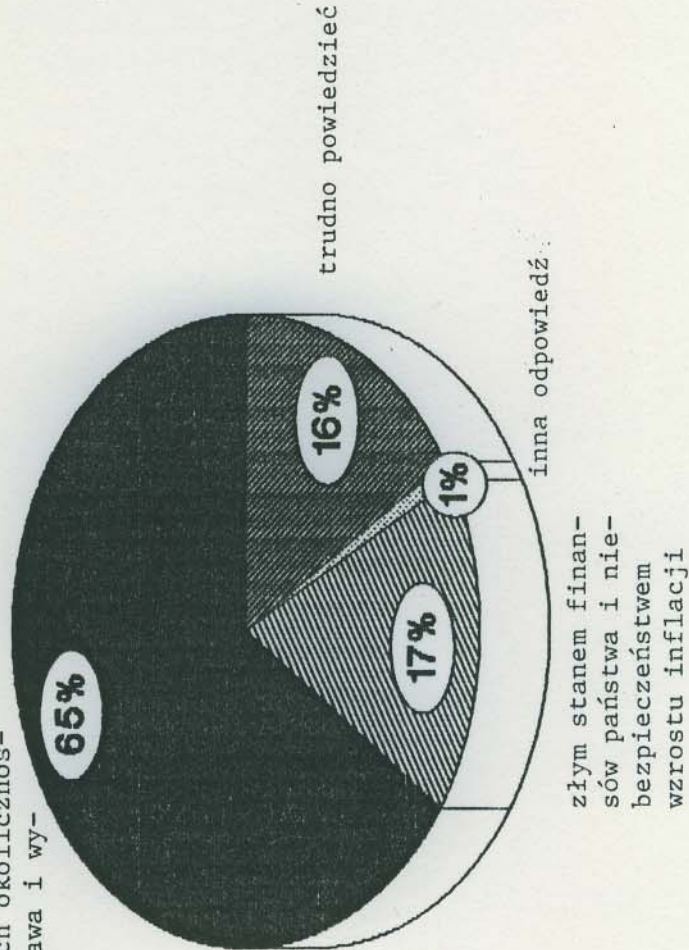
Tak więc Sejm ustosunkowując się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego może liczyć na większe zrozumienie, jeśli podejmie decyzję korzystną dla pracowników sfery budżetowej. Odrzucenie postanowienia Trybunału wymagać będzie przedstawienia społeczeństwu rzetelnego uzasadnienia, popartego argumentami docierającymi do szerokich rzesz odbiorców. Istnieje obawa, że "niebezpieczeństwo wzrostu inflacji" jest już argumentem "zgrany", z którym publiczność mogła oswoić się przez cały okres realizacji planu Balcerowicza i w konsekwencji - nieskutecznym.

W badaniu zwraca także uwagę mniejsza liczba odpowiedzi "trudno powiedzieć" niż w niedawnym sondażu dotyczącym konfliktu między rządem a prezydentem wokół tzw. sprawy ministra Parysa. Można więc przypuszczać, że sprawy dotyczące dochodów ludności wywołują większe zainteresowanie niż najbardziej nawet ostry konflikt polityczny.

Rys. 1 Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie:

Od połowy 1991 roku wstrzymano podwyżki płac pracowników sfery budżetowej, a więc administracji i urzędów, oświaty, służby zdrowia i innych działów finansowanych przez państwo. Niedawno Trybunał Konstytucyjny uznał, że decyzja o zamrożeniu tych płac była niezgodna z prawem. W najbliższym czasie Sejm podejmie decyzję w tej sprawie. Czym, Pana(i) zdaniem, powinien się kierować przede wszystkim:

zasadą, że państwo w każdych okolicznościach musi przestrzegać prawa i wywiązywać się z zobowiązań wobec obywateli

Rys. 2 Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie:

Jak Pan(i) sądzi, czy pracownikom sfery budżetowej należy:

